

Sygn. akt V Pz 36/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim

w składzie następującym :

Przewodniczący: **Sędzia SO Beata Łapińska**

Sędziowie: **SO Agnieszka Leżańska**

SR del. Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

Protokolant: asyst. sędz. Ewelina Goździk

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2014 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. P.

przeciwko Fundacja (...) wT.

o uchylenie się od skutków oświadczenia woli i zadośćuczynienie z tytułu mobbingu

w przedmiocie zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Sądu Pracy

w Tomaszowie Maz. z dnia 1 października 2014 w sprawie sygn. akt IV P 16/14

postanawia:

1. sprostować błędne oznaczenie strony pozwanej w komparycji postanowienia Sądu Rejonowego – IV Wydziału Pracy w Tomaszowie Maz. z dnia 1 października 2014r. sygn. akt IV P 16/14 w ten sposób, że w miejsce słów „Zarządowi Fundacji (...) w T. J. K. i K. G. (1)” wpisać „Fundacji (...) w T.

2. uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem wydanym w dniu 1 października 2014 roku Sąd Rejonowy – Sąd Pracy Tomaszowie Maz. odrzucił wniosek pełnomocnika Fundacji (...) w T. o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiło ustalenie, iż powódka wystąpiła z pozwem przeciwko imiennie wskazanym członkom zarządu Fundacji o uchylenie się od skutków oświadczenia woli i zadośćuczynienie z tytułu mobbingu. Tym samym strona pozwana w sprawie nie była Fundacja a jedynie członkowie jej zarządu, tymczasem występujący w niniejszej sprawie pełnomocnik dysponował pełnomocnictwem od fundacji, która nie była stroną pozwaną.

Zażalenie na powyższe postanowienie w dniu 13 października 2014 roku wniósł pełnomocnik pozwanej Fundacji (...) wT. zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w wyniku bezpodstawnego przyjęcia, iż strona powodowa nie dochodziła roszczenia w stosunku do pozwanej Fundacji (...) podczas gdy w wezwaniu wystosowanym przez

Sąd I instancji w dniu 18 lutego 2014 roku jako stronę pozwaną określono Fundację (...), tym samym na rozprawie wyznaczonej w dniu 16 maja 2014 roku pozwana Fundacja udzieliła pełnomocnictwa adwokatowi, biorąc pod uwagę także treść doręzonego odpisu pozwu i z tak ustaloną reprezentacją brała udział w wyznaczonej rozprawie;

2. naruszenie art. 203 § 3 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie wniosku pełnomocnika o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zwłaszcza, że przedmiotowy wniosek był złożony w piśmie z dnia 14 lipca 2014 roku, które było odpowiedzią na złożone oświadczenie powódki o cofnięciu powództwa.

Wskazując na powyższe pełnomocnik pozwanej Fundacji (...) w T. wnosił o jego zmianę poprzez zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o odrzucenie zażalenia, a z ostrożności procesowej o jego oddalenie a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne i skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia.

W przedmiotowej sprawie E. P. pozwem z dnia 25 lutego 2013r. wniosła o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od rozwiązania umowy o pracę z dnia 2 lutego 2013r. oraz o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania za szkody moralne i zdrowotne, które poniosła w wyniku stosowanego wobec niej mobbingu przez przełożonych w osobach Prezesa Zarządu Fundacji (...) Razem w T. J. K. oraz Wiceprezesa Zarządu - K. G. (1). Jako stronę pozwaną powódka wskazała Prezesa Zarządu J. K. oraz Wiceprezesa Zarządu - K. G. (1), a zatem Zarząd Fundacji (...) wT. Sprawa została zadekretowana w Sądzie jako sprawa o uchylenie się od skutków oświadczenia woli oraz o zadośćuczynienie z tytułu mobbingu.

Z pozwu jednoznacznie wynika, że powódka swoje roszczenia wywodzi ze stosunku pracy łączącego ją z Fundacją (...) wT. do reprezentacji której jest uprawniony jej Zarząd w osobach J. K. i K. G. (1).

Sąd pierwszej instancji na etapie wstępnego badania sprawy wezwał powódkę do uzupełnienia braków formalnych pozwu poprzez wskazanie strony pozwanej wraz z podaniem jej adresu lub siedziby. Wykonując powyższe powódka wskazała, że pozwanymi w sprawie są reprezentanci Zarządu Fundacji (...) - Prezes J. K. oraz Wiceprezes K. G. (1), a siedziba fundacji mieści się w T. przy ul. (...).

Powyższe było już wystarczające do tego, aby Sąd w ramach wstępnego badania sprawy w trybie art. 467 k.p.c. w zw. z art. 130 k.p.c. w sposób prawidłowy oznaczył stronę pozwaną jako Fundację (...) w T.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest bowiem pogląd, że oczywiście niedokładne (mylne) wniesienie odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę przeciwko organowi pozwanego pracodawcy, zamiast przeciwko pracodawcy, może być usunięte przez sąd pracy (art. 130 § 1 k.p.c. zdanie drugie w związku z art. 467 k.p.c.), jeżeli pracownik potwierdził w zweryfikowany sposób oznaczenie strony pozwanej.

Powódka nie skierowała pozwu przeciwko osobom fizycznym J. K. i K. G. (2), jak to bezpodstawnie przyjął Sąd Rejonowy, nakazując tym osobom doręczyć odpisy pozwu, ale przeciwko osobie prawnej jaką jest Fundacja (...) w T. reprezentowana li tylko przez zarząd w osobach J. K. i K. G. (1).

Co znamienne odpowiedź na pozew w przedmiotowej sprawie złożyli nie J. K. i K. G. (1), ale Fundacja (...) w T. w imieniu której działała Wiceprezes Zarządu K. G. (1). Sąd przyjął odpowiedź na pozew, a zatem uznał, że została ona złożona przez stronę pozwaną, wzywając jednocześnie do złożenia odpisu z KRS w zakresie reprezentacji pozwanej Fundacji. Tym samym Sąd Rejonowy w sposób dorozumiany ustalił, że w przedmiotowej sprawie pozwanym jest Fundacja (...) w T.

Potwierdzają to kolejne czynności podejmowane w sprawie przez Sąd Rejonowy, a mianowicie postanowienie z dnia 18 kwietnia 2013 roku o połączeniu przedmiotowej sprawy ze sprawą o sygn. akt IV P 368/12 z powództwa E. P. przeciwko Fundacji (...) w T. w którym w komparycji jako stronę pozwaną wskazano Fundację (...) w T. Podobnie strona pozwana została oznaczona w protokole rozprawy z dnia 5 lutego 2014 roku. W toku tej rozprawy Sąd Rejonowy wydał postanowienie o wyłączeniu do odrębnego postępowania sprawy z powództwa E. P. przeciwko Fundacji (...) w T. o uchylenie się od skutków oświadczenia woli w związku z mobbingiem. Na rozprawie w dniu 5 lutego 2014r. w imieniu pozwanej Fundacji (...) w T. występowali Prezes Zarządu K. G. (1) i członek zarządu L. M..

Na kolejnej rozprawie w dniu 16 maja 2014 roku, w protokole rozprawy jako stronę pozwaną wpisano również Fundację (...) w T. Mimo to Sąd nadal miał wątpliwości, co do strony pozwanej i na tą okoliczność ponownie rozpytał powódkę, która oświadczyła, iż pozywa tak jak w pozwie tj. prezesa i wiceprezesa fundacji i wniosła o odroczenie rozprawy podając, że nie jest w stanie dokładnie określić strony pozwanej.

W dniu 21 maja 2014 roku E. P. w piśmie procesowym wycofała swoje powództwo i wniosła o umorzenie postępowania i nieobciążanie jej kosztami procesu.

Pełnomocnik pozwanej Fundacji wyraził zgodę na cofnięcie powództwa i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 11 września 2014r. Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w sprawie. W tym postanowieniu Sąd Rejonowy po raz pierwszy jako stronę pozwaną wpisał Zarząd Fundacji (...) w T. J. K. i K. G. (1).

Należy podnieść, że Sąd nie wydał uprzednio postanowienia o ustaleniu strony pozwanej. Powódka nie złożyła również pisma, w którym określiłaby odmiennie niż w pozwie stronę pozwaną. Nieuprawnionym zatem było dokonanie w takiej sytuacji zmiany strony pozwanej z Fundacji (...) w T. bo to przeciwko temu podmiotowi cały czas toczył się przedmiotowy proces, na Zarząd Fundacji (...) w T. J. K. i K. G. (1). W szczególności, że tak określony podmiot (Zarząd) nie miał zdolności sądowej w przedmiotowej sprawie, co powinno skutkować odrzuceniem pozwu.

W konsekwencji błędnym było zaskarżone postanowienie o odrzuceniu wniosku pełnomocnika pozwanej Fundacji (...) w T. o zwrot kosztów procesu, jako pochodzącego od nieuprawnionej osoby z uwagi na brak pełnomocnictwa udzielonego przez J. K. i K. G. (1). Należy podkreślić, że pełnomocnik pozwanej dysponuje pełnomocnictwem udzielonym przez osoby uprawnione do działania w imieniu Fundacji (...) w T. Wymóg Sądu Rejonowego, aby pełnomocnik pozwanego legitymował się pełnomocnictwem od J. K. i K. G. (1), miast pozwanej Fundacji, nie ma żadnego uzasadnienia. Należy podkreślić, że J. K. i K. G. (1) nie byli w przedmiotowej sprawie stroną pozwaną. Stroną pozwaną cały czas była Fundacja (...) w T. Nawet gdy Sąd Rejonowy zmienił oznaczenie strony pozwanej w postanowieniu o umorzeniu postępowania w sprawie, to stroną nie był J. K. i K. G. (1) jako osoby fizyczne, ale w/w osoby jako Zarząd.

Analizowany problem był też przedmiotem wypowiedzi Izby Cywilnej Sądu Najwyższego. W postanowieniu z 9 sierpnia 2000 r., I CKN 749/2000 (niepublikowanym), Sąd Najwyższy przypomniał, że wyznaczenie podmiotowego zakresu procesu jest aktem woli podmiotu wszczynającego postępowanie. Zdaniem Sądu Najwyższego, należy odróżnić niewłaściwe oznaczenie strony od niewłaściwego doboru podmiotów procesu. Niewłaściwe oznaczenie strony pozwanej ma miejsce również wtedy, gdy powód „nie orientując się, kto według przyjętej konstrukcji prawnej” winien być stroną wciągnął do procesu niewłaściwego pozwanego, naprawienie wady następuje w drodze sprostowania oznaczenia strony. Natomiast w sytuacji gdy powód prawidłowo oznaczył podmiot lecz dokonał złego wyboru w świetle prawa materialnego, do usunięcia tej wady może dojść przez odwołanie czynności procesowej albo w drodze podmiotowego przekształcenia (art. 194-198 k.p.c.). Pracownik wszczynający postępowanie z zakresu prawa pracy winien pozwać pracodawcę. Oznaczenie strony pozwanej polegające na pozwaniu podmiotu pozbawionego w postępowaniu cywilnym z zakresu prawa pracy zdolności sądowej, niebędącego pracodawcą, z reguły należy potraktować jako mylne. W każdym razie w takich okolicznościach sąd pracy, w ramach wstępnego badania sprawy (art. 467 k.p.c.), winien wyjaśnić rzeczywiste intencje powoda i umożliwić usunięcie wady oznaczenia strony pozwanej w celu nadania prawidłowego biegu wniesionemu pozwowi. Rzecz jasna, sąd nie może działać wbrew

intencjom powoda i nie może „sprostować” oznaczenia strony pozwanej wówczas, gdy powód podtrzymuje dokonany w pozwie wybór strony. Sąd musi być jednak konsekwentny i dążyć do wyjaśnienia tej kwestii i ewentualnie wydania odpowiedniego orzeczenia nawet odrzucającego pozew w przypadku braku zmiany stanowiska przez powoda-pracownika.

Jeśli zatem tylko z pisma procesowego powoda jednoznacznie wynika, kto jest pracodawcą, u kogo powód był zatrudniony, Sąd pracy powinien skorzystać z możliwości wskazanych w art. 467 § 1 k.p.c., a nawet z urzędu przekształcić podmiotowo powództwo (art. 477 k.p.c. i art. 194 k.p.c.). Przepisy art. 467 k.p.c. i art. 477 k.p.c. nie tylko bowiem zezwalają sądowi pracy na podejmowanie czynności opisanych w normach prawnych w przepisach tych zawartych, ale wręcz nakazują ich dokonanie w celu realizacji procesowej zasady ochrony interesów pracowniczych. Z zasadą tą wiążą się nie tylko przepisy o kosztach w sprawach pracowniczych, ale także reguły dotyczące odmiennej pozycji pracownika jako powoda w procesie w porównaniu z innymi osobami dochodzącymi swych praw przed sądem. Reguły te odnoszą się w szczególności do konieczności wstępnego badania sprawy, wzywania z urzędu do udziału w sprawie, zgłaszania roszczeń, niedorozumialności odrzucenia pozwu etc. (por. na ten temat k.w.Baran (w:) Zarys systemu prawa pracy, W-wa 2010, s. 722,723).

Z treści pozwu przedmiotowej sprawie wynika jednoznacznie, iż powódka dochodziła roszczeń pracowniczych, a więc roszczeń przeciwko pracodawcy. Taki bowiem charakter ma powództwo o uchylenie się od skutków oświadczenia woli (dotyczące wyrażenia zgody na rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron) i powództwo o odszkodowanie i zadośćuczynienie z tytułu mobbingu. Skoro dochodziła roszczeń pracowniczych, to w sprawie pozwanym winien być pracodawca, którym w przypadku powódki była Fundacja (...) w T. Sąd Rejonowy po wstępnym zbadaniu sprawy w trybie art. 467 k.p.c również nie miał co do tego żadnych wątpliwości skoro prowadził sprawę – aż do wydania postanowienia o umorzeniu postępowania - przeciwko Fundacji (...) w T. A skoro tak, to nie można podzielić poglądu wyrażonego w zaskarżonym postanowieniu, że wniosek o zasądzenie kosztów procesu, złożony przez pełnomocnika Fundacji (...) wT. pochodził od podmiotu nie będącego stroną pozwaną, tak jak to uczynił Sąd Rejonowy.

Ponieważ Sąd Rejonowy nie rozpoznał merytorycznie wniosku pełnomocnika pozwanego o zwrot kosztów procesu, zachodzi konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Biorąc powyższe pod uwagę, wobec stwierdzenia braku podstaw do odrzucenia wniosku, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z mocy z art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

Sąd Okręgowy z urzędu na podstawie art. 350 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i 397 § 2 k.p.c. sprostował komparację postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 1 października 2014r.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniewego znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 108 § 2 k.p.c.